

Bestrijding van spiekgedrag

Een doelgerichte docent neemt studietoetsen af om te beoordelen in hoeverre studenten de beoogde kennis en vaardigheden beheersen. Daarbij geldt als professionele eis dat spiekgedrag wordt tegengegaan. Wat kunnen wij doen om bij studenten de Neiging Tot Spieken (NTS) te beteugelen of, omgekeerd, hun Neiging tot Fair Play (NFP) op peil te houden? Om die vraag te beantwoorden, moeten we erachter komen hoe studenten hun toets situatie beleven. Ze zullen bijvoorbeeld minder gaan spieken naarmate zij de pakkans groter achten. Maar welke andere factoren zijn er in het spel? Hier worden tien factoren opgesomd, die paarsgewijze geordend zijn. Sorry, ze zijn nogal abstract geformuleerd.

1. $NFP = \{\text{mijn pakrisico}\} \times \{\text{mijn kosten indien gepakt}\}$. Docenten kunnen mijn NFP vergroten door mijn pakkans te vergroten en/of door de nadelen te vergroten die ik oploop als ik gepakt word.
2. $NTS = \{\text{mijn faalrisico}\} \times \{\text{mijn kosten indien gefaald}\}$. Docenten kunnen mijn NFP vergroten door de nadelen te verkleinen die ik oploop als ik faal in het leveren van de door mij beoogde toetsprestatie en/of door het risico te reduceren dat ik daarin faal.
3. $NFP = \{\text{haalbaar studiecontract?}\} \times \{\text{handelt docent conform studiecontract?}\}$. Docenten kunnen mijn NFP vergroten door met mij een studiecontract aan te gaan waarmee ik de toets doelmatig en zonder over- of onderbelasting kan voorbereiden en afleggen, en door aan hun eigen contractuele verplichtingen te voldoen.
4. $NFP = \{\text{potentiële toetsvaliditeit}\} \times \{\text{door mij gewenste toetsvaliditeit}\}$. Docenten kunnen mijn NFP vergroten door mij te sterken in mijn vertrouwen dat de toetsuitslag van niet-spiekers weergeeft in hoeverre zij het beoogde beheersingsniveau bereikt hebben, en door mij te sterken in mijn oprechte wens een toetsuitslag te genereren die weergeeft in hoeverre ik het beoogde beheersingsniveau bereikt heb.
5. $NFP = \{\text{anti-spiekbeleid}\} \times \{\text{beloningsbeleid}\}$. Docenten kunnen mijn NFP vergroten door te garanderen dat ik als niet-spieker geen schaarse beloningen misloop. Zij dienen te voorkomen dat er teveel gespiekt wordt en dat studenten door hun spiekgedrag, ten nadele van niet-spiekers, hun kans op schaarse beloningen verhogen (bv. bij relatieve bepaling van de zak/slaagcesuur).

Wes Holleman

weblog onderwijs 20-1-2015

<http://www.onderwijsethiek.nl>